

**KLASA:
URBROJ:**

Zagreb,

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o ispitivanju porijekla imovine i oduzimanju nezakonito stečene imovine (predlagatelj: Klub zastupnika Živoga zida i SNAGA-e u Hrvatskome saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 940-01/18-01/02, urbroja: 65-18-03, od 3. srpnja 2018. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o ispitivanju porijekla imovine i oduzimanju nezakonito stečene imovine (predlagatelj: Klub zastupnika Živoga zida i SNAGA-e u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o ispitivanju porijekla imovine i oduzimanju nezakonito stečene imovine (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona), koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Živoga zida i SNAGA-e u Hrvatskome saboru, aktom od 2. srpnja 2018. godine, iz sljedećih razloga:

Prijedlogom zakona predlaže se uvođenje posebnog poreznog upravnog postupka ispitivanja porijekla imovine i oduzimanja nezakonito stečene imovine. Obveznici takvog postupka bili bi primarno svi državni dužnosnici, suci koji nemaju status državnih dužnosnika, članovi uprava i nadzornih odbora u monističkom sustavu ustrojstva trgovačkih društava u kojima se Republika Hrvatska ili jedinica lokalne samouprave javlja kao većinski imatelj udjela te članovi upravnih vijeća odnosno upravnih organa svih pravnih osoba s javnim ovlastima. Podredno, obveznici ispitivanja porijekla imovine bile bi i povezane fizičke osobe (bračni i izvanbračni drugovi, formalni i s njima izjednačeni neformalni životni partneri istog spola, sestre i braća, svi potomci i posvojčad i roditelji). Krug sekundarnih obveznika mogao bi biti proširen i na druge fizičke i pravne osobe ako nadležno tijelo koje vodi postupak ocijeni da postoji opravdana sumnja kako je pravnim poslovima imovina primarnih obveznika umanjena s ciljem prikrivanja stvarnog stanja njihove imovinske mase. Postupak ispitivanja porijekla imovine po službenoj dužnosti pokretala bi mjesno nadležna Porezna uprava i na njega bi se primjenjivala supsidijarno pravila Općeg poreznog zakona i Zakona o općem upravnom postupku.

Prijedlogom zakona uređuje se materija koja se odnosi na provjeru imovine dužnosnika, a koju dužnosnici prijavljuju podnošenjem izvješća o imovinskom stanju Povjerenstvu za odlučivanje o sukobu interesa, sukladno članku 8. Zakona o sprječavanju sukoba interesa (Narodne novine, broj 26/11, 12/11, 124/12, 48/13 i 57/15), odnosno suci Državnom sudbenom vijeću sukladno članku 87. Zakona o Državnom sudbenom vijeću (Narodne novine, broj 116/10, 57/11, 130/11, 13/13, 28/13 i 82/15).

Sama provjera istinitosti podataka imovine navedene u izvješću o imovinskom stanju dužnosnika već se provodi kroz postojeće procedure unutar nadležnosti Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa, odnosno sudaca unutar nadležnosti Državnog sudbenog vijeća u suradnji s drugim nadležnim tijelima javne vlasti.

Slijedom navedenog, a s obzirom da ovaj Prijedlog zakona nije uzeo u obzir već utvrđene kanale prikupljanja i provjere podataka o imovini dužnosnika, potrebno je u tom smislu dodatno razmotriti i uskladiti odredbe Prijedloga zakona s odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa i Zakona o Državnom sudbenom vijeću.

Osim toga, u odnosu na ovaj Prijedlog zakona Vlada Republike Hrvatske skreće pozornost na mjere i aktivnosti koje se provode unutar okvira Strategije suzbijanja korupcije 2015-2020 i Akcijskog plana uz Strategiju suzbijanja korupcije unutar horizontalnog cilja *Sprječavanje sukoba interesa*, a koje se provode u cilju jačanja mehanizama provjere izvješća o imovini državnih dužnosnika i drugih povezanih mehanizama sprječavanja sukoba interesa, kako slijedi:

- a) jačanje mehanizma provjere imovinskog stanja javnih dužnosnika u okviru kojih su predviđene izmjene Zakona o sprječavanju sukoba interesa te
- b) podizanje svijesti o sukobu interesa svih kategorija i razina dužnosnika obuhvaćenih odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa, u cilju osvješćivanja o problematici etike i integriteta u sklopu kojih je predviđena Izrada smjernica za upravljanje sukobom interesa u obavljanju državne službe (uspostavljanje procedura za identificiranje, upravljanje i rješavanje sukoba interesa) te odgovarajući seminari, radionice i okrugli stolovi u svrhu daljnje edukacije.

Nadalje, Zakonom o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 115/16; dalje u tekstu: Zakon) propisano je utvrđivanje drugog dohotka po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena te je tako člankom 76. Zakona propisano da se drugim dohotkom smatra primitak utvrđen kao razlika između vrijednosti stečene imovine i značajnih izdataka učinjenih osobito za luksuz, zabavu i razonodu s jedne strane (dalje u tekstu: stečena imovina) i dokazane visine sredstava za njezino stjecanje i stjecanje tih izdataka s druge strane. Drugi dohodak utvrđuje se na način propisan člancima 88. i 89. Zakona.

Utvrđivanje poreza na dohodak od drugog dohotka po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena propisano je člankom 78. Zakona u skladu s kojim porez na dohodak od drugog dohotka iz članka 76. Zakona obračunava Ministarstvo financija, Porezna uprava po stopi od 36% te se obračunani porez na dohodak uvećava za 50%. O utvrđenom i obračunanom porezu Ministarstvo financija, Porezna uprava donosi porezno rješenje, a porezni obveznik kojem je utvrđen i obračunan drugi dohodak obavezan je isti uplatiti u roku od 15 dana od dana dostave poreznog rješenja.

Člancima 88. i 89. Zakona propisana je usporedba podataka i prikupljanje podataka bitnih za oporezivanje.

Člankom 88. stavcima 1. i 2. Zakona propisano je da je radi pravilnog utvrđivanja obveze poreza na dohodak i drugih poreza, Ministarstvo financija, Porezna uprava dužna tijekom poreznog razdoblja uspoređivati podatke o fizičkim osobama kojima raspolaže te na temelju uspoređenih podataka prikupiti ostale podatke bitne za oporezivanje. Usporedbu podataka Ministarstvo financija, Porezna uprava provodi na temelju svih podataka o ostvarenom dohotku iz članka 5. Zakona, ostvarenih primitaka koji se ne smatraju dohotkom iz članka 8. Zakona, a i drugih neoporezivih primitka i tražbina te podataka o nabavljenoj nepokretnoj, pokretnoj i drugoj imovini te drugim izdacima fizičkih osoba i njihovim obvezama tijekom poreznog razdoblja. Usporedbu obavlja na temelju podataka s kojima raspolaže, podataka koje priopći porezni obveznik i podataka iz drugih izvora. Sukladno stavku 3. toga članka Zakona ako Ministarstvo financija, Porezna uprava u tijeku prikupljanja podataka i njihove usporedbe utvrdi da izvori za imovinu fizičkih osoba nisu dokazani, utvrdit će po toj osnovi drugi dohodak u skladu s člankom 76. Zakona. Za svrhe iz stavaka 1. i 2. toga članka Ministarstvo financija, Porezna uprava je obvezna ustrojiti evidencije o imovini poreznih obveznika na temelju podataka iz svojih evidencija, evidencija tijela državne uprave i evidencija jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Sukladno članku 89. Zakona podatke o poreznim obveznicima prikupljene na temelju odredaba Zakona i podatke prikupljene kroz ostale porezne postupke Ministarstvo financija, Porezna uprava dužna je međusobno uspoređivati. Radi usporedbe podataka Ministarstvo financija, Porezna uprava dužna je prikupiti javno dostupne podatke o poreznim obveznicima, kao i podatke o imovini dostupne kroz sustave za razmjenu podataka između nadležnih institucija i Ministarstva financija, Porezne uprave. Ako usporedba podataka pokazuje znatna odstupanja između uobičajenih primitaka poreznih obveznika i nastalih izdataka za nabavljenu imovinu i utrošena sredstva za potrošnju, Ministarstvo financija, Porezna uprava će kroz postupak provjere pozvati poreznog obveznika da popuni obrazac Izjava fizičke osobe o izvorima stjecanja imovine, propisan odredbama posebnog propisa. U provedbi postupka provjere podataka Ministarstvo financija, Porezna uprava je ovlaštena tražiti i razmjenjivati podatke s drugim javno pravnim tijelima te tražiti podatke od drugih osoba sukladno odredbama posebnog propisa. Ako u postupku provjere podataka porezni obveznik dostavi vjerodostojnu dokumentaciju kojom dokazuje izvore sredstava, Ministarstvo financija, Porezna uprava će navedene podatke pridružiti već poznatim podacima za poreznog obveznika. Iznimno od stavka 5. ovoga članka, ako se porezni obveznik ne odazove pozivu ili ne dostavi vjerodostojnu dokumentaciju, Ministarstvo financija, Porezna uprava će u roku od 60 dana putem ovlaštenih osoba pokrenuti postupak utvrđivanja drugog dohotka iz članka 76. Zakona. Na temelju okončanih postupaka, Ministarstvo financija, Porezna uprava će ustrojiti stanje imovine za tog poreznog obveznika na određeni dan. Postupak pokrenut na temelju stavaka 5. i 6. toga članka provodi se za imovinu stečenu u rokovima zastare propisane zakonom kojim je uređen opći porezni postupak. Izvori i iznosi sredstava kojima se dokazuje vrijednost stečene imovine moraju se temeljiti na vjerodostojnim ispravama, u protivnom ih Ministarstvo financija, Porezna uprava nije dužna prihvatiti valjanim. Ako porezni obveznik kao vjerodostojne isprave dostavlja isprave iz razdoblja koja su izvan rokova zastare, iste se mogu prihvatiti ako se iz svih objektivnih okolnosti može utvrditi njihova vjerodostojnost.

Dakle, važećim propisima o porezu na dohodak propisano je ispitivanje porijekla imovine fizičkih osoba na gore opisani način te je isto redovna djelatnost Ministarstva financija, Porezne uprave u postupcima utvrđivanja porezne obveze.

Ministarstvo financija, Porezna uprava kontinuirano prikuplja i analizira podatke o primicima fizičkih osoba te prati promet s ciljem ispravnog utvrđivanja svih činjenica bitnih za oporezivanje, odnosno s ciljem otkrivanja neprijavljenog dohotka te u konačnici pravilnog utvrđivanja porezne obveze.

Vlada Republike Hrvatske mišljenja je da se predmetnim Prijedlogom zakona na nepravilan način obveznicima ispitivanja porijekla imovine, njihovim srodnicima i njima povezanim osobama zadire u ustavna prava propisana Ustavom Republike Hrvatske i to prava propisana: člankom 3. (o jednakosti, nepovredivosti vlasništva, vladavini prava), člankom 14. (o pravima i slobodama te jednakosti pred zakonom), člankom 16. (o ograničenjima u smislu poštivanja razmjernosti naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju), člankom 48. (o pravu vlasništva), člankom 49. (o poduzetničkoj i tržišnoj slobodi i pravima stečenim ulaganjem kapitala) i člankom 50. (o uvjetima ograničavanja ili oduzimanja vlasništva).

Nadalje, u odnosu na odredbu članka 4. Prijedloga zakona kojom se propisuje da je postupak ispitivanja porijekla imovine posebni upravni postupak na koji se podredno primjenjuju pravila koja uređuju porezni postupak i opći upravni postupak, Vlada Republike Hrvatske ukazuje da se predloženom odredbom propisuje supsidijarna primjena odredbi Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09), a što je protivno odredbi članka 3. stavka 1. toga Zakona, kojom je propisano da se Zakon o općem upravnom postupku primjenjuje u postupanju u svim upravnim stvarima, a da se samo pojedina pitanja upravnog postupka mogu zakonom urediti drukčije, ako je to nužno za postupanje u pojedinim upravnim područjima te ako to nije protivno temeljnim odredbama i svrsi toga Zakona.

U Prijedlogu zakona člankom 14. propisano je da se u postupku ispitivanja porijekla imovine ne primjenjuje bankarska tajna. Člankom 114. Općeg poreznog zakona (Narodne novine, broj 115/16) propisano je da su banke dužne Ministarstvu financija dostavljati podatke o prometu svih kunskih i deviznih računa pravnih osoba, fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost obrta i slobodnih zanimanja i građana, uključivo i podatke o prometu tekućih računa i štednih uloga. Slijedom navedenog, pojam bankarske tajne ne primjenjuje se na postupke koje vodi Ministarstvo financija.

Člankom 17. Prijedloga zakona propisano je da se u slučaju utvrđivanja nerazmjera između imovine i prihoda pokreće postupak oduzimanja nezakonito stečene imovine. Pojam „oduzimanje imovine“ ne postoji u poreznom postupku nego se, ako nije prijavljen neki oblik dohotka, utvrđuje porez.

Vežano za odredbu članka 20. Prijedloga zakona, Vlada Republike Hrvatske upućuje na odredbu članka 2. stavaka 1. i 2. Zakona o općem upravnom postupku prema kojoj je upravna stvar svaka stvar u kojoj javnopravno tijelo u upravnom postupku rješava o pravima, obvezama ili pravnim interesima fizičke ili pravne osobe ili drugih stranaka neposredno primjenjujući zakone, druge propise i opće akte kojima se uređuje odgovarajuće upravno područje te svaka stvar koja je zakonom određena kao upravna stvar. Slijedom toga, Vlada Republike Hrvatske smatra da se o oduzimanju imovine ne može odlučivati u upravnom postupku.

Također, Vlada Republike Hrvatske ukazuje da odredbom članka 6. Prijedloga zakona nije jasno određena stvarna nadležnost za vođenje postupka ispitivanja porijekla

imovine, a u odnosu na odredbu članka 22. Prijedloga zakona, ističe da Zakon o općem upravnom postupku ne poznaje više institut konačnosti rješenja. Naime, rješenja u upravnom postupku postaju izvršna.

Osim navedenog, Vlada Republike Hrvatske smatra posebno važnim istaknuti da je nezakonito stjecanje imovine moguće jedino počinjenjem kaznenog djela te sukladno tome postojanje bilo kakve sumnje da je neka imovina stečena nezakonito predstavlja sumnju na počinjenje kaznenog djela. Stoga, postupke vezane uz utvrđivanje zakonitosti stjecanja imovine nije moguće propisivati kao ni provoditi izvan okvira određenih propisima iz područja kaznenog prava.

Nadalje, sam naziv zakona ukazuje na primjenu erga omnes, što nije pravilno, obzirom da se zakon odnosi na određeni krug adresata utvrđenih zakonom.

Dodatno, Vlada Republike Hrvatske smatra važnim naglasiti da svako proširenje djelokruga nekog tijela proizvodi potrebe za financiranjem toga djelokruga iz čega proizlazi kako nije točna tvrdnja da primjena zakona neće proizvesti potrebu za dodatnim sredstvima u državnom proračunu.

Slijedom svega navedenog, Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati predmetni Prijedlog zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Zdravka Marića, ministra financija, Zdravka Zrinušića, državnog tajnika u Ministarstvu financija, te Božidara Kutlešu, pomoćnika ministra financija - ravnatelja Porezne uprave.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

P.Z. br. 390

HRVATSKI SABOR

KLASA: 940-01/18-01/02

URBROJ: 65-18-03

Zagreb, 3. srpnja 2018.

50 — VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Primljeno: 03-07-2018		
Klasifikacijski broj	Odobrenje	
022-03/18-12/79	-151	
Urađbeni broj	Pril.	Vrij.
65-18-01	2	

05, 02
—, 02

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem, radi davanja mišljenja, **Prijedlog zakona o ispitivanju porijekla imovine i oduzimanju nezakonito stečene imovine**, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Živoga zida i SNAGA-e, aktom od 2. srpnja 2018. godine.

HRVATSKI SABOR

Klub zastupnika
Živoga zida i SNAGA-e

U Zagrebu, 02. srpnja 2018.

Hs**NP*940-01/18 01/02*6533-5-18-01**Hs

P.Z. br. 390

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 02-07-2018		
Klasifikacijski oznaka	Org. jed.	
940-01/18-01/02	65	
Uredbeni broj	Pril.	Vrij.
6533-5-18-01	1	(1)

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog Zakona o ispitivanju porijekla imovine i oduzimanju nezakonito stečene imovine

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (NN 81/13, 113/16, 69/17, 29/18), podnosimo Prijedlog Zakona o ispitivanju porijekla imovine i oduzimanju nezakonito stečene imovine.

Sukladno članku 174. stavku 2. Poslovnika Hrvatskog sabora, u postupku donošenja Zakona na sjednici Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, sva potrebna obrazloženja dat će zastupnici Ivan Vilibor Sinčić, Ivan Pernar i Branimir Bunjac.

PREDSJEDNIK KLUBA ZASTUPNIKA

Ivan Pernar

p.o.

KLUB ZASTUPNIKA ŽIVOG ZIDA I SNAGA-e

PRIJEDLOG

ZAKONA O ISPITIVANJU PORIJEKLA IMOVINE I ODUZIMANJU NEZAKONITO
STEČENE IMOVINE

Zagreb, lipanj 2018.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u članku 1. stavku 1., članku 2. stavku 4., podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Antikorupcijsko tijelo Vijeća Europe (GRECO) u izvješću objavljenom 3.5.2018. godine upozorava na nazadovanje u borbi protiv korupcije, pri čemu posebno izdvaja Hrvatsku kao jedna od osam država koje imaju najveći broj neprovedenih preporuka toga tijela s ciljem jačanja kapaciteta za borbu protiv korupcije. Prema podacima ugledne međunarodne nevladine organizacije Transparency International na ljestvici indeksa percepcije korupcije Hrvatska nazaduje i postaje sve korumpiranije društvo (pad u 2016. za dva boda percepcije korupcije u odnosu na prethodnu mjerenu godinu).

U RH velik broj pokrenutih kaznenih postupaka za korupcijska kaznena djela poput kaznenog djela zlouporabe položaja i ovlasti (čl. 291 Kaznenog zakona, NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17), kaznenog djela nezakonitog pogodovanja (čl. 292. Kaznenog zakona), kaznenog djela primanja mita (čl. 293. Kaznenog zakona), kaznenog djela primanja mita (čl. 294. Kaznenog zakona), kaznenog djela trgovanja utjecajem (čl. 295. Kaznenog zakona) ali i značajan dio kaznenih djela iz područja gospodarskog kriminaliteta (glava XXIV Kaznenog zakona) gdje su involvirani državni dužnosnici i trgovačka društva u kojima je Republika Hrvatska ili jedinca lokalne samouprave većinski imatelj udjela ne završavaju pravomoćnim osuđujućim presudama. Nadalje, Opći porezni zakon (NN 115/16) koji je stupio na pravnu snagu 1. siječnja 2017.god. proširuje ovlasti i mogućnosti poreznih tijela u utvrđivanju porijekla imovine u praksi poreznih postupaka na općenit način ali ne sadrži nikakve posebne odredbe koje bi omogućile ispitivanje porijekla imovine državnih dužnosnika. U poreznoj praksi uopće nema takvih postupaka kad jer riječ o državnim dužnosnicima. Opisani regulatorni okvir je neučinkovit u prevenciji zlouporabe službenih dužnosti i položaja te suštinski u određenoj mjeri stvara i poticaje za koruptivne radnje i protuzakonita pogodovanja. Propis kojim se uređuje ispitivanje porijekla imovine bio na pravnoj snazi u Hrvatskoj prije državne samostalnosti (Zakon o ispitivanju porijekla imovine i oduzimanja nezakonito stečene imovine kao republički propis SR Hrvatske) ali novi propis kojim bi se uredila predmetna materija na suvremeni način i u skladu s postojećim društvenim uređenjem nikad nije donesen.

Prijedlog Zakona o ispitivanju porijekla imovine i oduzimanju nezakonito stečene imovine predlaže uvođenje posebnog poreznog upravnog postupka ispitivanja porijekla imovine i oduzimanja nezakonito stečene imovine. Obveznici takvog postupka bili bi primarno svi državni dužnosnici (sukladno propisima koji uređuju prava i obveze državnih dužnosnika), suci koji nemaju status državnih dužnosnika prema Zakonu o pravima i obvezama državnih dužnosnika, članovi

uprava i nadzornih odbora odnosno upravnih odbora u monističkom sustavu ustrojstva trgovačkih društava u kojima se Republika Hrvatska ili jedinica lokalne samouprave javlja kao većinski imatelj udjela te članovi upravnih vijeća odnosno upravnih organa svih pravnih osoba s javnim ovlastima. Podredno obveznici postupka ispitivanja porijekla imovine bili bi i sljedeće povezane fizičke osobe primarnih obveznika ispitivanja porijekla imovine: bračni i izvanbračni drugovi, formalni i s njima izjednačeni neformalni životni partneri osoba istog spola, sestre i braća, svi potomci i posvojčad i roditelji ali samo u opsegu u kojem je njihova imovina posredno ili neposredno stečena pravnim poslovima s primarnim obveznicima ispitivanja porijekla imovine. Krug sekundarnih obveznika može bit proširen i na druge fizičke i pravne osobe ako nadležno tijelo koje vodi postupak ocijeni da postoji osnovana sumnja kako je pravnim poslovima imovina primarnih obveznika umanjena s ciljem prikrivanja stvarnog stanja imovinske mase primarnog obveznika. Postupak ispitivanja porijekla imovine po službenoj dužnosti pokreće mjesno nadležna porezna uprava i na njega se primjenjuju supsidijarno pravila Općeg poreznog zakona te Zakona o općem upravnom postupku. U postupku ispitivanja porijekla imovine zabranjena je porezna nagodba. U postupku ispitivanja porijekla imovine nadležno porezno tijelo procjenjuje vrijednost imovine obveznika postupka sukladno pravila računovodstvene i revizorske struke odnosno međunarodnim računovodstvenim i revizorskim standardima.

U tijeku postupka ispitivanja porijekla imovine primarni obveznik ispitivanja ne može bez posebnog odobrenja nadležnog tijela koje vodi postupak raspolagat pravom vlasništva i drugim stvarnim pravima na nekretninama, motornim vozilima i plovilima te drugim pokretnim stvarima čija je tržišna vrijednost viša od prosječne plaće u Republici Hrvatskoj te također ne može raspolagat dionicama i drugim vrijednosnim papirima te primati ili uplaćivati novčane iznose više od bruto iznosa njegove plaće odnosno bruto iznosa naknade za članstvo. Svi pravni poslovi poduzeti bez navedenog odobrenja nadležnog tijela su ništetni.

Smisao postupka ispitivanja porijekla imovine jest da utvrđivanje postojanja odnosno nepostojanja nerazmjera između imovine obveznika i njegovih prihoda. Ne postoji vremensko ograničenje ispitivanja. Nadležno porezno tijelo donosi rješenje o postojanju odnosno nepostojanju nerazmjera između imovine i prihoda. U slučaju utvrđeno nerazmjera između prihoda i imovine obveznik postupka ne može obnašat dužnost na koju je izabran odnosno imenovan osim kod zastupnika u Hrvatskom saboru gdje žalba odnosno upravna tužba iznimno odgađa izvršenje rješenja. Također, u slučaju utvrđivanja postojanja nerazmjera između imovine i prihoda obveznika ispitivanja porezno tijelo dužno je dostavit Državnom odvjetništvu rješenje zajedno sa svim ispravama i drugim dokazima radi donošenja državno odvjetničke ocjene o pokretanju odnosno nepokretanju kaznenog postupka.

Prijedlog Zakona o ispitivanju porijekla imovine i oduzimanju nezakonito stečene imovine obuhvaća i postupak oduzimanja nezakonito stečene imovine u slučaju da se rješenjem utvrdi kako postoji nerazmjer između prihoda i imovine. Postupak oduzimanja nezakonito stečene imovine je poseban postupak koji se pokreće po službenoj dužnosti a na njega se podredno primjenjuju odredbe o postupku ispitivanja porijekla imovine. Osnovna postupovna razlika nalazi se u činjenici da u postupku oduzimanja nezakonito stečene imovine žalba odnosno

upravna tužba odgađa izvršenje rješenja o oduzimanju imovine. Sva oduzeta imovina postaje vlasništvo Republike Hrvatske odnosno oduzeta novčana sredstva predstavljaju prihod Državnog proračuna Republika Hrvatske. Oduzeta nezakonito stečena imovina koristi se namjenski za demografsku obnovu Republike Hrvatske.

Primjenom predloženog rješenja kao posebnog propisa značajno bi se preventivno antikorupcijski utjecalo na državne dužnosnike i osobe koje obnašaju druge odgovorne i važne dužnosti a koje nemaju status državnih dužnosnika čime bi se suštinski unaprijedio regulatorni okvir za sprječavanje korupcije.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona u 2018. godini nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O ISPITIVANJU PORIJEKLA IMOVINE I ODUZIMANJU NEZAKONITO STEČENE IMOVINE

I. TEMELJNA ODREDBA

Članak 1.

Ovim Zakonom se uređuju pretpostavke i postupak ispitivanja porijekla imovine za državne dužnosnike, suce, članove uprava i nadzornih odbora odnosno upravnih odbora trgovačkih društava u kojima je Republika Hrvatska ili jedinica lokalne samouprave većinski imatelj udjela te članove upravnih vijeća odnosno upravnih organa pravnih osoba s javnim ovlastima kao i s njima povezne osobe.

II. OBVEZNICI ISPITIVANJA PORIJEKLA IMOVINE

Članak 2.

(1) Primarni obveznici ispitivanja porijekla imovine su:

-svi državni dužnosnici sukladno propisima koji uređuju obveze i prava državnih dužnosnika

-svi suci koji se ne smatraju državnim dužnosnicima temeljem propisa koji uređuju obveze i prava državnih dužnosnika

-članovi uprava i nadzornih odbora odnosno upravnih odbora trgovačkih društava u kojima je Republika Hrvatska ili jedinica lokalne samouprave većinski imatelj udjela

-članovi upravnih vijeća odnosno upravnih organa svih pravnih osoba s javnim ovlastima

(2) Sekundarni obveznici ispitivanja porijekla imovine su bračni i izvanbračni drugovi, formalni i s njima izjednačeni neformalni životni partneri osoba istog spola, sestre i braća, svi potomci i posvojčad i roditelji osoba iz stavka 1. ovog članka ali samo u opsegu u kojem je njihova imovina posredno ili neposredno stečena pravnim poslovima s primarnim obveznicima ispitivanja porijekla imovine.

Članak 3.

Krug sekundarnih obveznika iz stavka 2. članka 2. ovog Zakona može bit proširen i na druge fizičke i pravne osobe ako nadležno tijelo koje vodi postupak

ocijeni da postoji osnovana sumnja kako je pravnim poslovima imovina primarnih obveznika umanjena s ciljem prikrivanja stvarnog stanja imovinske mase primarnog obveznika.

III. POSTUPAK ISPITIVANJA PORIJEKLA IMOVINE I POSTUPAK ODUZIMANJA NEZAKONITO STEČENE IMOVINE

Članak 4.

Postupak ispitivanja porijekla imovine je posebni upravni postupak na koji se podredno primjenjuju pravila koji uređuju porezni postupak i opći upravni postupak.

Članak 5.

U postupku ispitivanja porijekla imovine utvrđuje se postojanje odnosno nepostojanje nerazmjera između imovine i prihoda obveznika.

Članak 6.

Postupak ispitivanja porijekla imovine vodi mjesno nadležno porezno tijelo prema mjestu prebivališta obveznika ispitivanja porijekla imovine.

Članak 7.

Postupak ispitivanja porijekla imovine nadležno porezno tijelo pokreće po službenoj dužnosti u trenutku imenovanja odnosno izbora primarnog obveznika postupka ispitivanja iz stavka 1. članka 2. ovog Zakona.

Članak 8.

Istodobno s pokretanjem postupak ispitivanja porijekla imovine za primarne obveznike postupka ispitivanja iz stavka 1. članka 2. ovog Zakona pokreće se i postupak ispitivanja imovine s njima povezanih fizičkih osoba iz stavka 2. članka 2. ovog Zakona te ako postoji osnovana sumnja i drugih fizičkih i pravnih osoba iz članka 3. ovog Zakona kao sekundarnih obveznika ispitivanja porijekla imovine ali samo u mjeri u kojim je njihova imovina posredno ili neposredno stečena pravnim poslovima s primarnim obveznicima ispitivanja porijekla imovine.

Članak 9.

U postupku ispitivanja porijekla imovine nadležno porezno tijelo procjenjuje vrijednost imovine obveznika postupka sukladno pravila računovodstvene i revizorske struke odnosno međunarodnim računovodstvenim i revizorskim standardima.

Članak 10.

U tijeku postupka ispitivanja porijekla imovine primarni obveznik ispitivanja ne može bez posebnog odobrenja nadležnog tijela koje vodi postupak raspolagat pravom vlasništva i drugim stvarnim pravima na nekretninama, motornim vozilima i plovilima te drugim pokretnim stvarima čija je tržišna vrijednost viša od prosječne plaće u Republici Hrvatskoj.

Članak 11.

U tijeku postupka ispitivanja porijekla imovine primarni obveznik ispitivanja ne može bez posebnog odobrenja nadležnog tijela koje vodi postupak raspolagat dionicama i drugim vrijednosnim papirima te primati ili uplaćivati novčane iznose više od bruto iznosa njegove plaće odnosno bruto iznosa naknade za članstvo.

Članak 12.

Svi pravni poslovi poduzeti bez odobrenja iz članka 10. i 11. ovog Zakona ništetni su.

Članak 13.

U postupku ispitivanja porijekla imovine zabranjena je porezna nagodba.

Članak 14.

U postupku ispitivanja porijekla imovine ne primjenjuje se bankarska tajna te nadležno porezno tijelo ima pravo uvida u stanje svih računa primarnih i sekundarnih obveznika otvorenih kod kreditne institucije te pravo uvida u pregled svih zabilježenih transakcija novčanih sredstava bez odgode.

Članak 15.

U postupku ispitivanja porijekla imovine na nadležno porezno tijelo ne primjenjuje se tajnost ugovora otajnom društvu ili obveza tajnosti iz ugovora o ortaštvu.

Članak 16.

U postupku ispitivanja porijekla imovine nadležno porezno tijelo donosi rješenje kojim se utvrđuje postojanje odnosno nepostojanje nerazmjera između imovine i prihoda obveznika postupka.

Članak 17.

U slučaju utvrđivanja nerazmjera između imovine i prihoda rješenjem se određuje zabrana obnašanja dužnosti odnosno članstva te se pokreće postupak oduzimanja nezakonito stečene imovine.

Članak 18.

U slučaju kad je poreznim rješenjem utvrđen nerazmjer između imovine i prihoda izabranih zastupnika u Hrvatskom saboru iznimno od članka 16. ovog Zakona žalba i upravna tužba odgađaju izvršenje rješenja.

Članak 19.

U slučaju kad je rješenjem utvrđen nerazmjer između imovine i prihoda primarnih i sekundarnih obveznika ispitivanja porijekla imovine nadležno porezno tijelo dužno je Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske dostaviti rješenje kao i sve prikupljene dokaze i isprave radi donošenja državno-odvjetničke procjene o pokretanju kaznenog postupka.

Članak 20.

(1) Na postupak oduzimanja nezakonito stečene imovine primjenjuju se odredbe ovog Zakona o postupku ispitivanja porijekla imovine.

(2) U tijeku postupka oduzimanja nezakonito stečene imovine nadležno porezno tijelo donosi rješenje kojim se utvrđuje oduzimanje imovine .

Članak 21.

U postupku oduzimanja nezakonito stečene imovine žalba odnosno upravna tužba odgađa izvršenje rješenja.

Članak 22.

Rešenjem o oduzimanju imovine protiv kojeg nije dopuštena žalba odnosno pravomoćnom i konačnom odlukom nadležnog upravnog suda oduzeta imovina

postaje vlasništvo Republike Hrvatske a oduzeta novčana sredstva prihod državnog proračuna Republike Hrvatske.

Članak 23.

Oduzeta imovina iz članka 22. ovog Zakona koristi se namjenski za demografsku obnovu Republike Hrvatske.

IV. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 24.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će za prekršaj porezni obveznik koji prikriva ili sudjeluje u prikrivanju imovine obveznika postupka ispitivanja porijekla imovine iz članka 2. ovog Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba kod pravne osobe poreznog obveznika novčanom kaznom od 50.000,00 do 500.000,00 kuna.

V. PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 25.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Propisuje se predmet Zakona.

Uz članak 2.

Propisuje se krug primarnih i sekundarnih obveznika postupka ispitivanja porijekla imovine.

Uz članak 3.

Propisuje se proširenje kruga sekundarnih obveznika postupka ispitivanja porijekla imovina i na druge fizičke i pravne osobe u slučaju da nadležno porezno tijelo koje vodi postupak ocijeni kako postoji osnovana sumnja da je pravnim poslovima imovina primarnih obveznika umanjena s ciljem prikrivanja stvarnog stanja imovinske mase primarnog obveznika.

Uz članak 4.

Propisuje se pravna priroda postupka kao posebnog upravnog postupka odnosno poreznog postupka.

Uz članak 5.

Propisuje se cilj postupka ispitivanja porijekla imovine.

Uz članak 6.

Propisuje se da postupak vodi mjesno nadležno porezno tijelo prema mjestu prebivališta obveznika ispitivanja porijekla imovine.

Uz članak 7.

Propisuje se da postupak ispitivanja porijekla imovine nadležno porezno tijelo pokreće po službenoj dužnosti u trenutku imenovanja odnosno izbora primarnog obveznika.

Uz članak 8.

Propisuje se istodobno pokretanje postupka ispitivanja porijekla imovine za primarne obveznike i pokretanje postupka ispitivanja imovine za sekundarne obveznike te ako postoji osnovana sumnja i drugih fizičkih i pravnih osoba ali samo u mjeri u kojim je njihova imovina posredno ili neposredno stečena pravnim poslovima s primarnim obveznicima ispitivanja porijekla imovine.

Uz članak 9.

Propisuje se način utvrđivanja vrijednosti imovine u postupku.

Uz članak 10.

Propisuje se kako u tijeku postupka ispitivanja porijekla imovine primarni obveznik ispitivanja ne može bez posebnog odobrenja nadležnog tijela koje vodi postupak raspolagat pravom vlasništva i drugim stvarnim pravima na nekretninama, motornim vozilima i plovilima te drugim pokretnim stvarima čija je tržišna vrijednost viša od prosječne plaće u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 11.

Propisuje se kako u tijeku postupka ispitivanja porijekla imovine primarni obveznik ispitivanja ne može bez posebnog odobrenja nadležnog tijela koje vodi postupak raspolagat dionicama i drugim vrijednosnim papirima te primati ili uplaćivati novčane iznose više od bruto iznosa njegove plaće odnosno bruto iznosa naknade za članstvo.

Uz članak 12.

Propisuje se ništetnost pravnih poslova sklopljenih bez odobrenja nadležnog tijela koje vodi postupak u tijeku trajanju postupka.

Uz članak 13.

Propisuje se zabrana porezne nagodbe u postupku ispitivanja porijekla imovine.

Uz članak 14.

Isključuje se primjena bankarske tajne u postupku ispitivanja porijekla imovine te se propisuje ovlast nadležnog poreznog tijela na uvid u stanje svih računa primarnih i sekundarnih obveznika otvorenih kod kreditne institucije te uvid u pregled svih zabilježenih transakcija novčanih sredstava i to bez odgode.

Uz članak 15.

Utvrđuje se isključenje tajnosti ugovora o tajnom društvu ili obveze tajnosti iz ugovora o ortaštvu u postupku ispitivanja porijekla imovine.

Uz članak 16.

Propisuje se da u postupku ispitivanja porijekla imovine nadležno porezno tijelo donosi rješenje kojim se utvrđuje postojanje odnosno nepostojanje nerazmjera između imovine i prihoda obveznika postupka.

Uz članak 17.

Propisuje se zabrana obnašanja dužnosti (osim za izabrane saborske zastupnike gdje žalba odnosno upravna tužba odgađa izvršenje) odnosno članstva te pokretanje postupka oduzimanje nezakonito stečene imovine u slučaju rješenjem utvrđenog nerazmjera između imovine i prihoda.

Uz članak 18.

Propisuje se iznimka za izabrane saborske zastupnike u slučajevima kad je poreznim rješenjem utvrđen nerazmjer između imovine i prihoda gdje žalba i upravna tužba odgađaju izvršenje.

U članak 19.

Propisuje se obveza nadležnog porezno tijelo u slučaju kad je rješenjem utvrđen nerazmjer između imovine i prihoda primarnih i sekundarnih obveznika ispitivanja porijekla imovine da dostavi Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske samo rješenje kao i sve prikupljene dokaze i isprave radi donošenja državno-odvjetničke procjene o pokretanju kaznenog postupka.

Uz članak 20.

Utvrđuje se podredna primjena odredbi Zakona o postupku ispitivanja porijekla imovine i na postupak oduzimanja nezakonito stečene imovine te da nadležno tijelo u postupku oduzimanja nezakonito stečene imovine nadležno tijelo donosi rješenje.

Uz članak 21.

Propisuje se da u postupku oduzimanja nezakonito stečene imovine za razliku od postupka ispitivanja porijekla imovine (osim kod izabраниh saborskih zastupnika) kako žalba odnosno upravna tužba odgađaju izvršenje rješenja.

Uz članak 22.

Propisuje se kako konačnim rješenjem (rješenjem protiv kojeg nije dopuštena posebna žalba) o oduzimanju imovine odnosno pravomoćnim i konačnom odlukom nadležnog upravnog suda oduzeta imovina postaje vlasništvo Republike Hrvatske a oduzeta novčana sredstva prihod državnog proračuna Republike Hrvatske.

Uz članak 23.

Propisuje se kako oduzeta imovina koristi se namjenski za demografsku obnovu Republike Hrvatske.

Uz članak 24.

Propisuju se prekršajne novčane kazne od 50.000,00 do 500.000,00 kuna za poreznog obveznik koji prikriva ili sudjeluje u prikrivanju imovine obveznika postupka ispitivanja porijekla imovine kao i za odgovornu osoba kod pravne osobe poreznog obveznika.

Uz članak 25.

Propisuje se stupanje Zakona na pravnu snagu.